



Tabel 2

Spaanse ruiter *Cirsium dissectum*



Een plant van 20 tot 100 cm hoog. Spaanse ruiter heeft een tengere stengel en weinig bladeren. De bladeren hebben zachte stekels en zijn van boven behaard en van onderen witviltig. Aan de stengel zit één paars bloemhoofdje.

Foto: Saskia Vleeming



- soort niet aanwezig
- soort (recent) aanwezig

2

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Jaarlijks maaien, vanaf augustus.
Schonen	Zie gedragscode
Baggeren	Zie gedragscode
Begrazen	Zie gedragscode, aanvullend: Zeer extensief
Snoeien/dunnen	-
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant uitgraven en zo snel mogelijk opnieuw uitplanten, onder begeleiding van een deskundige.
Onderhoud verhardingen	Zie gedragscode

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant uitgraven en zo snel mogelijk opnieuw uitplanten, onder begeleiding van een deskundige.
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant uitgraven en zo snel mogelijk opnieuw uitplanten, onder begeleiding van een deskundige.
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	Zie gedragscode, aanvullend: Geen grootschalige ingrepen in de waterhuishouding doorvoeren.

Groeiplaats
Een plant van zonnige plaatsen op natte, matig voedselarme meestal zwak zure, soms kalkhoudende grond. Op veen, venig zand, leem en klei. De soort is doorgaans afhankelijk van grondwater, soms van oppervlaktewater. Spaanse ruiter komt voor in blauwgraslanden, natte duinvalleien, natte laagten en aan de rand van moerasjes in heidegebieden. De soort is een karakteristieke soort van het blauwgrasland.

Leefwijze door het jaar heen
Bloeiperiode: juni-juli. Zaadverspreiding van juni tot in de winter. De zaden worden door de wind of door mieren verspreid. Daarnaast vermeerdert de soort zich vegetatief door middel van uitlopers die aan de wortelstok ontspringen. De plant is meerjarig en overwintert met zijn knoppen op of onder de grond.
Vervolg: zie pagina 2



Vervolg

Spaanse ruiter *Cirsium dissectum*

Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none">- Tegengaan van verzuring door in stand houden van aanvoer van basenrijke grondwater of oppervlaktewater.- Niet bemesten.- Lage winterpeilen vermijden, maar in het voorjaar niet te lang onder water laten staan.- Maatregelen gericht op het versterken van de genetische samenstelling van populaties door bijvoorbeeld bijzaaien en herintroductie. Dit dient altijd gepaard te gaan met wetenschappelijk onderzoek, omdat uitzaai met verkeerd plantenmateriaal tegenstelde effecten kan hebben (uitteeltdepressie).
Verspreiding binnen Nederland	Vooral in het grensgebied van Utrecht en Zuid-Holland en in de zuidoostelijke helft van Friesland. Daarnaast nog op enkele plekken verspreid door Nederland. De soort gaat hard achteruit, vooral kleine populaties verdwijnen.
Belang waterschapspopulaties	Nationaal belang
Status Rode lijst	Kwetsbaar
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	-
FF-wet	Tabel 2
Bronnen	Weeda <i>et al.</i> , 2003. Van der Meijden, 2005. Schaminée, 1996. Websites: flora.instnat.be ; www.floron.nl